

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“

ჭიათურის მუნიციპალიტეტის პერევისის თემის
სოფ. წინსოფელის მიმდებარედ მანგანუმის
გამამდიდრებელი ფაბრიკის მოწყობისა და
ექსპლოატაციის

სკრინინგის განაცხადი

შემსრულებელი: შპს „სამნი“

დირექტორი თ.კეპულაძე
მობ: 5 91 157272

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“

დირექტორი მამია ბერიძე
მობ.: 5 99 43 30 40

ჭიათურა 2019

სარჩევი

1. შესავალი	3
2. დაგეგმილი საქმიანობის ტექნიკური მახასიათებლები	3
3. საწარმოს განთავსების ადგილის მდებარეობა	4
4. ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის სავარაუდო ელემენტები	4
5. ტექნოლოგიური პროცესი.....	8
6. გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება საწარმოს მოწყობა-ექსპლოატაციის პროცესში	8
6.1 გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება საწარმოს მშენებლობის პროცესში.....	9
6.2 გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება საწარმოს მუშაობის პროცესში.....	9
6.2.1 ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე.....	9
6.2.2 ხმაურის ზემოქმედება	10
6.2.3 ზემოქმედება ნიადაგის და გრუნტის ხარისხზე	10
6.2.4 ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე	11
6.2.5 ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების რისკები	11
6.2.6 ზემოქმედება ბუნებრივ ლანდშაფტსა და ბიოლოგიურ გარემოზე.....	12
6.2.7 ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიებზე.....	12
6.2.8 ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე	12
6.2.9 სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება.....	12
6.2.10 ზემოქმედება ადამიანის ჯანმრთელობაზე	13
7. კუმულაციური ზემოქმედება	13
8. საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში ბუნებრივ და სოციალურ- ეკონომიკურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების სახეები.....	14

1. შესავალი

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს (ს/კ215147874), დაგეგმილი აქვს ჭიათურის მუნიციპალიტეტის პერევისის თემის სოფ. წინსოფელის მიმდებარედ საკუთარ მიწის ნაკვეთზე (ნაკვეთის კოდი 38.11.36.262) მოაწყოს მანგანუმის გამამდიდრებელი საწარმო.

აღნიშნული ტიპის ობიექტი შედის საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს II-დანართის 5.1 პუნქტში და მეშვიდე მუხლის შესაბამისად ექვემდებარება სკრინინგის პროცედურას. ამის გათვალისწინებით შემუშავებული იქნა სკრინინგის განცხადება.

ზოგადი ცნობები საწარმოს შესახებ მოცემულია ცხრილში 1.

ცხრილი1

ქარხნის ოპერატორი კომპანია	შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“
კომპანიის იურიდიული მისამართი	თერჯოლის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ნახშირღელე
საქმიანობის განხორციელების მისამართი	ჭიათურის მუნიციპალიტეტის პერევისის თემის სოფ. წინსოფელის მიმდებარედ
საქმიანობის სახე	მანგანუმის მადნის გამამდიდრება
დირექტორი	მამია ბერიძე
საკონტაქტო ტელეფონი	599433040
საკონსულტაციო ფირმა	შპს „სამნი“
პროექტის ხელმძღვანელი	თეიმურაზ კეპულაძე
საკონტაქტო ტელეფონი	591 157272

2. დაგეგმილი საქმიანობის ტექნიკური მახასიათებლები

1. პროექტის განხორციელების ადგილი- ჭიათურის მუნიციპალიტეტის პერევისის თემის სოფ. წინსოფელის მიმდებარედ;
2. ნაკვეთის საკადასტრო კოდი-38.11.36.262;
3. საპროექტო წარმადობა-100000ტ neგამამდიდრება;
4. გამამდიდრების მეთოდი--სველი, გრავიტაციული;
5. პროდუქციის რაოდენობა--35000ტ/წელ;
6. სამუშაო დღეთა რაოდენობა წელიწადში-250;
7. საათების რაოდენობა დღე-ღამეში-16;
8. გამოყენებული რესურსები:
 - შუალედური პროდუქტი (კუდები) და ჭიათურის რაიონის ტერიტორიაზე მოპოვებული მანგანუმის მადანი
 - ტექნიკური წყალი მდ. ყვირილადან, ჩაკეტილი ციკლის მეშვეობით.

3. საწარმოს განთავსების ადგილის მდებარეობა

შპს „ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია“-ს (ს/კ 215147874), დაგეგმილი აქვს მანგანუმის გამამდიდრებელი საწარმოს მოწყობა ჭიათურის მუნიციპალიტეტის პერევისის თემის სოფ. წინსოფელის მიმდებარედ, საკუთარ არასასოფლო სამეურნეო მიწის ნაკვეთზე (ნაკვეთის კოდი 38.11.36.262) (ნახაზი1). ტერიტორიიდან ჩრდილოეთით მდებარე გორაკზე (სიმაღლეთა დონეების სხვაობა 150მ), 500მ-ის დაშორებით მდებარეობს სოფ.ნავარძეთი, ხოლო სამხრეთ-აღმოსავლეთით მდებარე გორაკზე (სიმაღლეთა დონეების სხვაობა 170მ) -სოფ. წინსოფელი 700მ-ის დაშორებით.

ტერიტორიას ჩრდილოეთიდან ეკვრის მდინარე ყვირილა. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს ე.წ.თირის დასახლებაში, საპროექტო საწარმოდან 240მ-ის დაშორებით. ტერიტორიის აღმოსავლეთით მდებარეობს შპს“ჯორჯიანმანგანუმი“ საწარმოო კომპლექსი. ტერიტორიას სამხრეთიდან ეკვრის ტყის N 42415 კონტური.

ტერიტორიას უშუალოდ ესაზღვრება შპს „ჭიათურმანგანუმ“-ს ორი ნაკვეთი (38.11.36.261 და 38.11.36.259) და შპს „ჯორჯიანმანგანუმი“-ს ერთი ნაკვეთი (ნაკვეთის კოდი 38.11.36.010) (ნახაზი2), რომლებიც ერთმანეთთან დაკავშირებული არიან გრუნტის შიგა გზებით (ნახაზი1). აღნიშნულ ნაკვეთებზე განთავსებულია შუალედური პროდუქტი (ე.წ. კუდები), რომელთა გამდიდრება იგეგმება საპროექტო საწარმოში.

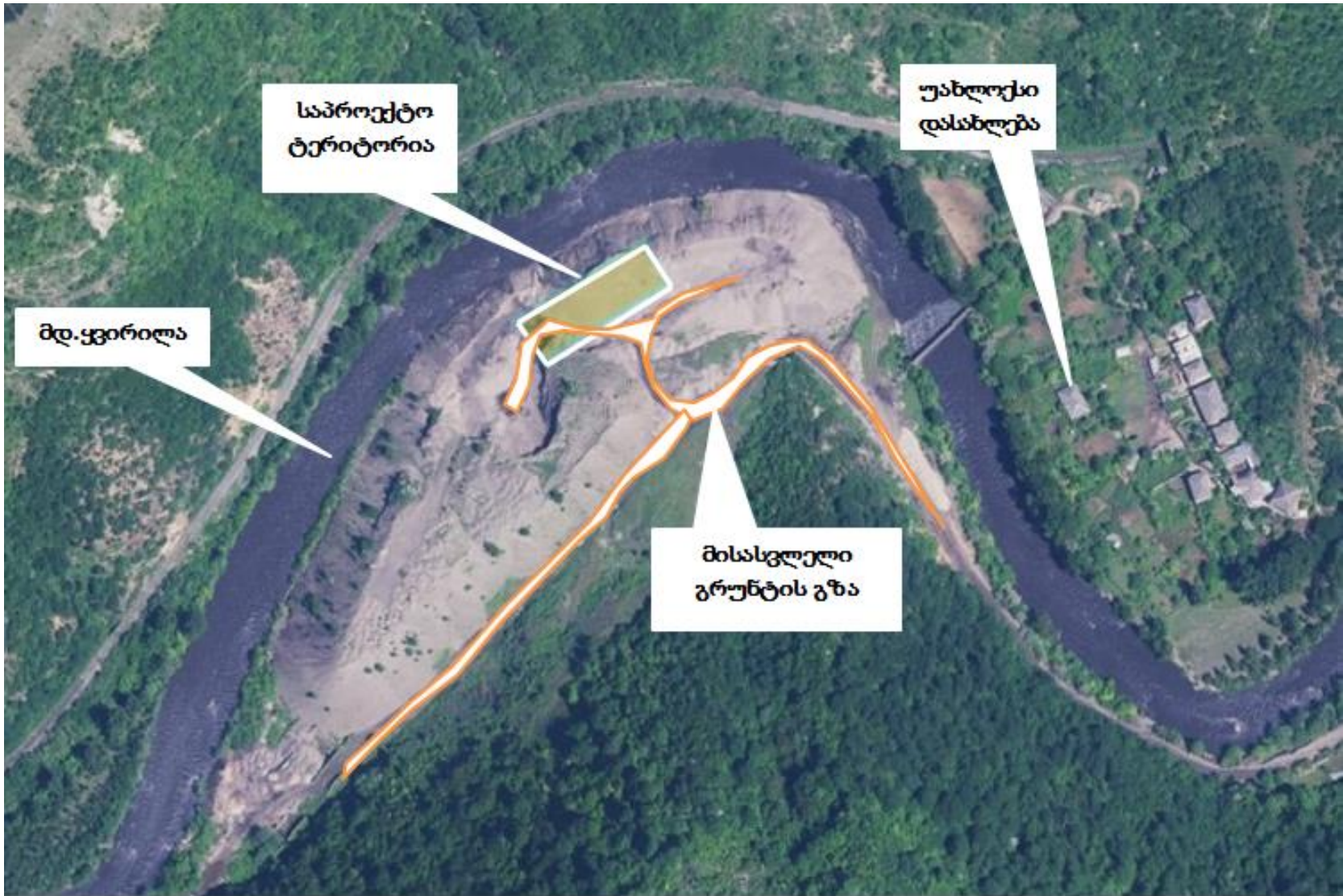
საპროექტო ტერიტორიის კუთხეთა წვეროების ნომერაცია მოცემულია N2 ნახაზზე, ხოლო GPS კოორდინატები N2 ცხრილში (ნახაზი3).

4. ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის სავარაუდო ელემენტები

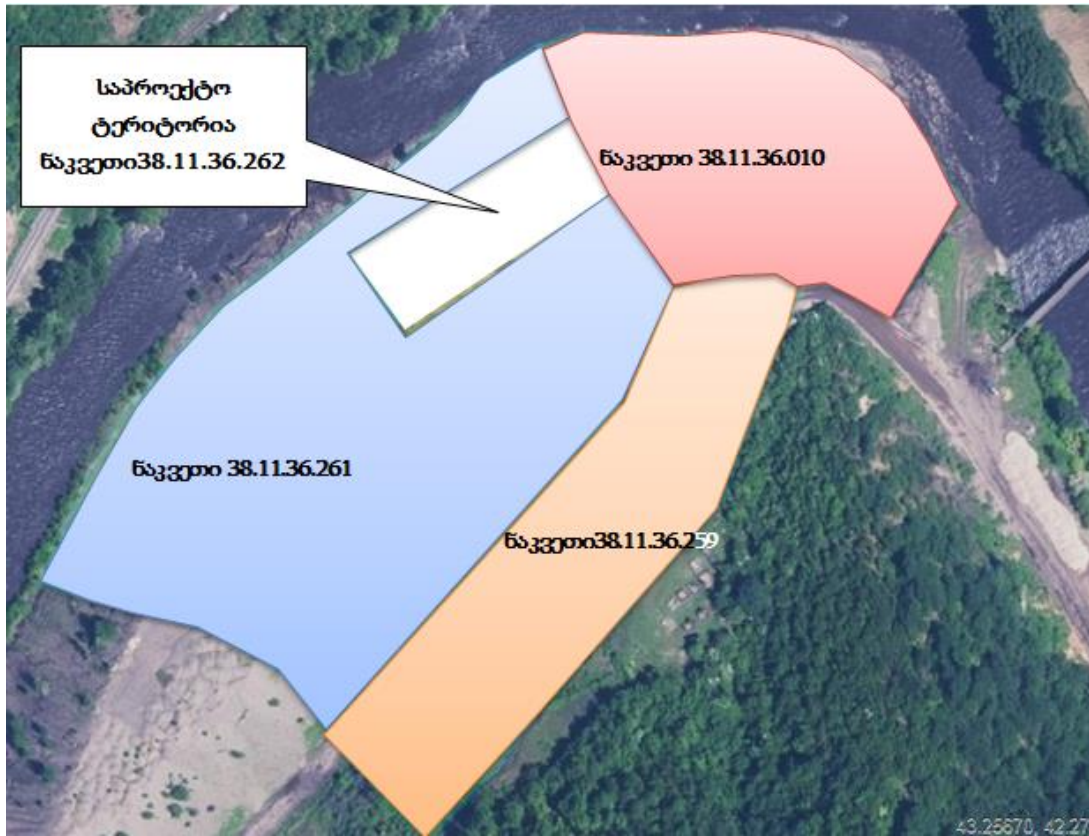
გამდიდრების პროცესის განსახორციელებლად საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსდება შემდეგი ტექნოლოგიური და დამხმარე ინფრასტრუქტურის შემდეგი ელემენტები:

- ნედლეულის მიმღები ბუნკერი;
- სამსხვრევი დანადგარი;
- დამხარისხებელი დანადგარი;
- დამლექი დანადგარის მიმღები ბუნკერი;
- დამლექი დანადგარი;
- ლენტური კონვეიერები.
- ნედლეულის, პროდუქციის,კუდების და შლამების პოლიგონები;
- ტექნიკური წყალმომარაგების სისტემა,
- ჩამდინარე წყლების არინების სისტემა;
- ჩამდინარე წყლების გაწმენდისთვის საჭირო სალექარი;
- ადმინისტრაციული და საყოფაცხოვრებო სათავსოები.

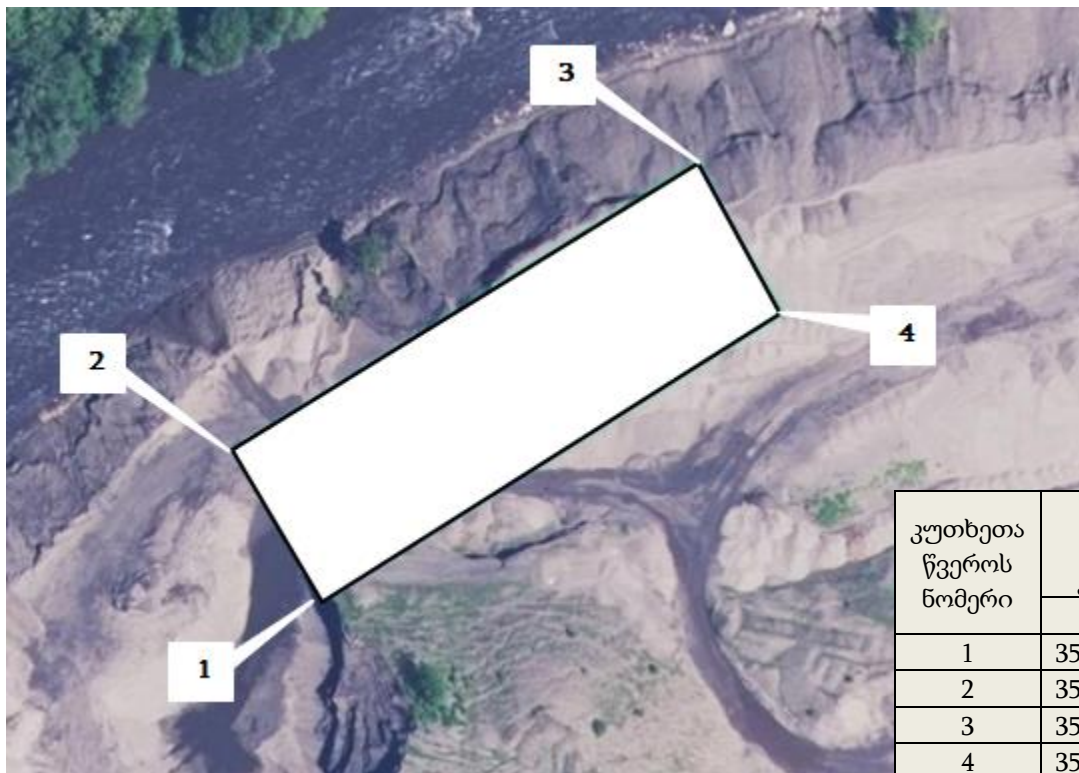
საპროექტო გამამდიდრებელი საწარმოს ტექნოლოგიური დანადგარების სავარაუდო გეგმა მოცემულია N4 ნახაზზე.

ნახაზი 1. საპროექტო ტერიტორიის სიტუაციური ნახაზი.

ნახაზი 2.

კუთხეთა წვეროს ნომერი	კუთხეთა წვეროები GPS კოორდინატები	
	X	Y
1	356432	4682005
2	356419	4682027
3	356487	4682067
4	356499	4682045

ნახაზი 3. ტერიტორიის წვეროთა კოორდინატები.

ცხრილი 2.

5. ტექნოლოგიური პროცესი

ნედლეული შემოიზიდება ავტოთვითმცლელით და მიეწოდება მიმღებ ბუნკერში. ბუნკერიდან ლენტური ტრანსპორტიორით მიეწოდება ვიბრაციულ ცხავს. ამ უკანასკნელზე ემატება ტექნიკური წყალი. გაიცხირული მასა წყალთან ერთად მიეწოდება სპირალურ კლასიფიკატორს გასარეცხად.

ვიბროცხავზე დარჩენილი დიდი ზომის ნედლეული გადაიტანება ყბებიან სამსხველავეში, საიდანაც დაქუცმაცებული მასა ჯამებიანი ელევატორით დაბრუნდება ვიბროცხავზე. პროცესი გრძელდება განუწყვეტლივ.

გარეცხვის შემდეგ ნედლეული მიეწოდება ორკამერიან სალექ მანქანას. მასზე მოხდება ორი ფრაქციის – კონცენტრატის და კუდის გამოყოფა და გაუწყლოება, რომლებიც ჯამებიანი ელევატორებით ჩაიტვირთება კუდებისა და მზა პროდუქციის ბუნკერებში.

ბუნკერების შევსების შემთხვევაში კონცენტრატის ჩამოყრა მოხდება ავტოთვითმცლელის ძარაზე, რომლითაც გაიზიდება საწარმოს ტერიტორიიდან ან დასაწყობდება პროდუქციის მობეტონებულ ბაქანზე. კუდების ბუნკერის შევსების შემთხვევაში მოხდება მისი დასაწყობება მობეტონებულ ბაქანზე. საჭიროების შემთხვევაში მოხდება მისი გადამუშავება. ტექნოლოგიურ პროცესში წარმოქმნილი შალამიანი წყალი შეიკრიბება და ჩაედინება ჰორიზონტალურ სალექარში, საიდანაც გაწმენდის შემდეგ კვლავ დაბრუნდება ტექნოლოგიურ ხაზში. შლამი კი გასაუწყლოებლად დასაწყობდება სპეციალურად მოწყობილ ბაქანზე და გაუწყლოების შემდეგ გადაიტანება ბაქანზე და შემდეგ გაიზიდება ტერიტორიიდან.

6. გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება საწარმოს მოწყობა-ექსპლოატაციის პროცესში

გარემოზე ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელია, როგორც მშენებლობის, ასევე მისი ექსპლუატაციის ეტაპზე. საწარმოს მშენებლობისა და ფუნქციონირებისას გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ზემოქმედება შეიძლება გამოიხატოს:

- ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივი მდგომარეობის გაუარესებით;
- ხმაურის გავრცელებით;
- ნიადაგის, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურებით;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედებით;
- ნარჩენების მართვის პროცესში მოსალოდნელი ზემოქმედებით და სხვ.

6.1 გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება საწარმოს მშენებლობის პროცესში

საწარმოს მშენებლობა და მოწყობა განხორციელდება დამუშავებული პროექტით. როგორც პრაქტიკა გვიჩვენებს, ანალოგიური საწარმოების მშენებლობის პერიოდი სამ თვემდეა, ამიტომ გარემოზე ზემოქმედება იქნება ხანმოკლე.

მშენებლობის პროცესში გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედება განპირობებული იქნება ტერიტორიაზე საჭირო სამშენებლო მასალების შემოზიდვის პროცესში სატრანსპორტო ნაკადით, მიწის სამუშაოების პროცესში ექსკავატორის მუშაობით. ზემოთ დასახელებული ოპერაციები შესრულდება მხოლოდ დღის განმავლობაში და ამასთანავე ისინი ხანმოკლე იქნება. ამის გათვალისწინებით გარემოზე ამ ფაქტორების უარყოფითი გავლენა უმნიშვნელო იქნება.

მშენებლობის პროცესში სალექარის მოსაწყობად საჭიროა ქვაბურის ამოღება. გრუნტის დამუშავების შემდგომ ამოღებული მასალა გამოყენებული იქნება ადგილზე ტერიტორიის მოშანდაკებისათვის და პანდუსის მოსაწყობად.

მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელია ლითონის სხვადასხვა ზომის ნარჩენების წარმოქმნა, რომლებიც დასაწყობდება ტერიტორიაზე შემდგომი გამოყენებისათვის.

მშენებლობის პროცესში არ არის გათვალისწინებული ხემცენარეების მოჭრა, ამდენად გამორიცხულია უარყოფითი გავლენა გარემოზე.

რაც შეეხება ხმაურის უარყოფით გავლენას მშენებლობის პროცესში მანქანა-დანადგარების მუშაობისას, უშუალოდ მათ სიახლოვეს, მან შეიძლება გადააჭარბოს დასაშვებ ნორმებს მაგრამ გარემოზე და ადამიანებზე უარყოფით გავლენას ის ვერ მოახდენს.

ყველაზე ხანგრძლივი პროცესი იქნება შედუღებითი სამუშაოები, რომელიც დროგამოშვებით განხორციელდება მშენებლობის მთელ ეტაპზე. ამის გათვალისწინებით გათვლილი იქნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის ინტენსივობა და რაოდენობა.

6.2 გარემოზე შესაძლო ზემოქმედება საწარმოს მუშაობის პროცესში

6.2.1 ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე.

საწარმოს საქმიანობის შედეგად ატმოსფეროში გამოყოფა არაორგანული მტვერი SiO_2 -ის 20დან-70% -მდე შემცველობით და მანგანუმის ორჟანგი. ვინაიდან მანგანუმის მადნის გამდიდრება წარმოებს სველი გრავიტაციული მეთოდით (მისი გაცხრილვა დამტვრევა, და დალექვა ხდება სველი წესით), უმნიშვნელოა მტვერის წარმოქმნა, როგორც სამუშაო ადგილებზე, ასევე გაფრქვევა ატმოსფერულ ჰაერში. ამდენად, ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მიწისპირა კონცენტრაციების ნორმირებულ მაჩვენებლებზე გადაჭარბება მოსალოდნელი არ იქნება.

6.2.2 ხმაურის ზემოქმედება

საწარმოს მუშაობის პროცესს თან დევს ხმაურის წარმოქმნა და გავრცელება, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს გარემოზე და ადამიანებზე. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის წყაროს წარმოადგენენ ტექნოლოგიურ პროცესში ჩართული დანადგარ-მექანიზმები (სამსხვრევი, ცხაური, ტრანსპორტიორები და სხვ.). ასევე სატრანსპორტო საშუალებები, რომლითაც მოხდება ნედლეულის, მზა პროდუქციის და ნარჩენების ტრანსპორტირება.

საწარმოს განთავსების ადგილის გათვცალისწინებით გამორიცხულია მოსახლეობაზე ხმაურის უარყოფითი გავლენა.

მომუშავეებზე ხმაურის გავლენის შესამცირებლად საჭიროების შემთხვევაში გამოყენებული იქნება სმენის დამცავი ინდივიდუალური საშუალებები.

6.2.3 ზემოქმედება ნიადაგის და გრუნტის ხარისხზე

საქმიანობის განსახორციელებლად შერჩეული ტერიტორია არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებისაა. ტერიტორია წლების განმავლობაში გამოიყენებოდა სამეწარმეო დანიშნულებით.

საწარმოს ფუნქციონირებისას ნიადაგზე შესაძლო ზემოქმედება მოსალოდნელია:

- ნედლეულის მიღება-დასაწყობების დროს;
- ტექნოლოგიურ მოედანზე ნედლეულისა და პროდუქციის დაბნევის დროს;
- მანქანა დანადგარებიდან საწვავ-საპოხი მასალების დაღვრის დროს;
- პროდუქციისა და ნარჩენების დასაწყობების წესების დარღვევის დროს;

ტერიტორიის დიდი ნაწილი დაკავებული იქნება ძირითადი და დამხმარე შენობა-ნაგებობებით, პროდუქციის, კუდებისა და შლამების მობეტონებული პოლიგონებით. ზემოთაღნიშნულიდან გამომდინარე საწარმოს ექსპლუატაციის დროს ნიადაგებზე ზემოქმედების რისკი მინიმალურია.

გრუნტის და შესაბამისად გრუნტის წყლების ხარისხზე ზემოქმედება შეიძლება მოახდინოს სალექარის მოწყობის პროცესში განსახორციელებელმა მიწის სამუშაოებმა. ზემოქმედება შეიძლება გამოიწვიოს:

- ტექნიკის ან სატრანსპორტო საშუალებებიდან ნავთობპროდუქტების ავარიულმა დაღვრამ/გაჟონვამ;
- ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების არასწორმა მართვამ.

რისკების შესამცირებლად განხორციელდება ტექნიკისა და ტრანსპორტის მუშაობის პროცესის მეთვალყურეობა და მყისიერი რეაგირება დარღვევებზე.

6.2.4 ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე

საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად მნიშვნელოვანია ზედაპირულ წყლის რესურსებზე ზემოქმედება, რადგანაც მადნის გამდიდრების პროცესში წყალი ერთ-ერთი აუცილებელი კომპონენტია.

ტექნოლოგიური პროცესის შედეგად წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლები შეიცავს დიდი რაოდენობით უხსნად მინარევებს (შლამს) და მანგანუმის ნაერთებს, ამიტომ არსებობს ზედაპირული წყლის ობიექტის დაბინძურების რისკი.

საწარმოში წარმოიქმნება ორი სახის ჩამდინარე წყალი, საწარმოო და სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო.

სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლებისათვის საწარმოს გათვალისწინებული იქნება წყალგაუმტარი ორმოს მოწყობა.

ტექნოლოგიურ პროცესში გამოყენებული წყალი შეიკრიბება საწარმოო მოედანზე მოწყობილი შემკრები ღარებით და მიეწოდება ჰორიზონტალურ სალექარში.

ტექნოლოგიაში გამოყენებული ჩამდინარე წყლები დიდი რაოდენობით შეიცავს 0,5 მმ-ზე მცირე ზომის შეწონილ ნაწილაკებს, ამიტომ მისი მოშორება ჩამდინარე წყლებიდან რთული და ხანგრძლივი პროცესია.

ჩამდინარე წყლების გასაწმენდად გამოყენებული იქნება ჰორიზონტალური სალექარი, რომელიც მოეწყობა საწარმოს ტერიტორიაზე ოთხ სექციად.

სალამე ნაწილის შევსების შემთხვევაში მოხდება მისი გაწმენდა, შლამები დაიყრება სალექარების მობეტონებულ კიდეებზე, გაუწყლოებამდე, შემდეგ გადაიტანება სპეციალურ ბაქანზე.

გაწმენდილი წყალის გადადენა მოხდება მცირე მოცულობის ავზში. ავზთან დამონტაჟებული ტუმბოს საშუალებით წყალი მიეწოდება წყლის გამანაწილებელ ჭას, საიდანაც წყალი დაბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში ან სალექარში (გაწმენდის პირველ ეტაპზე).

6.2.5 ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების რისკები

საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში წარმოქმნილი სხვადასხვა სახის ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში მოსალოდნელია რიგი უარყოფითი ზემოქმედებები გარემოს სხვადასხვა რეცეპტორებზე, მაგალითად:

- საწარმოო ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში მოსალოდნელია ზემოქმედება წყლისა და ნიადაგის ხარისხზე, რაც გამოიხატება მათი დაბინძურებით ნავთპროდუქტების ნახშირწყალბადებითა და შეწონილი ნაწილაკებით;
- საყოფაცხოვრებო ნარჩენების არასწორ მართვას შესაძლოა მოყვეს წყლის და ნიადაგის დაბინძურება მყარი ნარჩენებით და ორგანული დამაბინძურებლებით, ასევე ტერიტორიის სანიტარული მდგომარეობის გაუარესება და უარყოფითი ვიზუალური ცვლილებები;

6.2.6 ზემოქმედება ბუნებრივ ლანდშაფტსა და ბიოლოგიურ გარემოზე

საწარმო ბუნებრივი ლანდშაფტის სახეცვლილებას არ მოახდენს, რადგან:

- ტერიტორია განთავსებულია სამრეწველო, ძლიერი ანთროპოგენული ზემოქმედების ზონაში;
- საწარმოო ფართი, რომელზეც გამამდიდრებლის განთავსებაა დაგეგმილი, ათვისებული და სახეშეცვლილია
- საჭირო არ არის ხე-მცენარეების მოჭრა.

საწარმოს განთავსების ტერიტორია მნიშვნელოვანი ტექნოგენური დატვირთვის მქონე ადგილია და მცენარეული საფარით, მითუმეტეს რაიმე კონსერვაციული ღირებულების ეგზემპლარებით ღარიბია. აღნიშნულის გათვალისწინებით შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ საპროექტო საწარმო ვერ მოახდენს რაიმე გავლენას მცენარეულ საფარზე.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს მნიშვნელოვანი ანთროპოგენული დატვირთვის მქონე ურბანულ ტერიტორიაზე, შესაბამისად აქ არ შეინიშნება ცხოველთა მრავალფეროვნება და გამორიცხულია მათზე უარყოფითი გავლენა.

6.2.7 ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიებზე

საქმიანობის განხორციელების ადგილის მიმდებარედ არ არის დაცული ტერიტორიები და ამდენად გამორიცხულია საწარმოს ფუნქციონირების პროცესში მათზე უარყოფითი გავლენა.

6.2.8 ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე

საწარმოს გავლენის ზონაში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ არსებობს და აქედან გამომდინარე მათზე რაიმე ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

6.2.9 სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება

საწარმო ფუნქციონირებით მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს სოციალური პირობების გაუმჯობესებაში.

საწარმოში და მის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ დასაქმებულთა რიცხვი დიდი არ იქნება (დაახლოებით 15-მდე ადამიანი), მაგრამ ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით დადებითად იმოქმედებს ადამიანების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე.

შპს ქვეყანაში არსებული საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად სახელმწიფო ბიუჯეტში გადაიხდის მასზე დაკისრებულ გადასახადებს, რაც დადებითად აისახება ადგილობრივ ბიუჯეტზე.

6.2.10 ზემოქმედება ადამიანის ჯანმრთელობაზე

საწარმოს რეკონსტრუქციისა და ექსპლოატაციის პროცესში ადამიანების (იგულისხმება როგორც მომსახურე პერსონალი, ასევე მიმდებარე მაცხოვრებლები) ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე უარყოფითი ზემოქმედება პირდაპირი სახით მოსალოდნელი არ არის. დაწესებული რეგლამენტის დარღვევის (მაგალითად, სატრანსპორტო საშუალების ან/და სამშენებლო დანადგარების არასწორი მართვა), აგრეთვე სხვადასხვა მიზეზის გამო შექმნილი ავარიული სიტუაციის შემთხვევაში შესაძლებელია როგორც არაპირდაპირი, ისე მეორადი უარყოფითი ზემოქმედება, საკმაოდ მძიმე სახიფათო შედეგებით.

7. კუმულაციური ზემოქმედება

საწარმო მდებარეობს ანთროპოგენური დატვირთვის მქონე სამრეწველო ზონაში, სადაც ფუნქციონირებს სხვადასხვა საწარმოები, მათ შორის მანგანუმის გამამდიდრებელი. ამის გათვალისწინებით განიხილება კუმულაციური ზემოქმედება.

განსახილველი საწარმოების სპეციფიკიდან გამომდინარე კუმულაციური ეფექტი შესაძლებელია განხილული იყოს შემდეგი მიმართულებებით:

- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიები;
- მდინარე ყვირილას დაბინძურება;
- ხმაურის გავრცელება;

ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ემისიებით კუმულაციური ეფექტი მოსალოდნელია განსახილველი ობიექტიდან სამხრეთაღმოსავლეთით მიმდებარედ არსებული ჯორჯიანმანგანუმის საწარმოებისა და ავტოტრანსპორტის მოძრაობის შედეგად გამოწვეული ამტვერებისას.

იმის გათვალისწინებით, რომ მანგანუმის გამამდიდრების პროცესი სველია, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მიწისპირა კონცენტრაციების ნორმირებულ მაჩვენებლებზე გადაჭარბება მოსალოდნელი არ იქნება.

საპროექტო გადაწყვეტილებაში გათვალისწინებული იქნება წყლის ჩაკეტილი ციკლი, რომლის დროსაც არ მოხდება საწარმოო წყლების ჩაშვება მდ.ყვირილაში. ამიტომ მდინარეზე კუმულაციურ ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.

ხმაურით გამოწვეული კუმულაციური ეფექტი მოსალოდნელია ავტოტრანსპორტის მოძრაობით გამოწვეულ ხმაურთან. ეს უკანასკნელი წარმოადგენს არამუდმივ ხმაურს. საწარმოს მუშაობის პროცესში წარმოქმნილი ხმაურის დონე ვერ იმოქმედებს ფონურ მაჩვენებლებზე.

8. საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში ბუნებრივ და სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების სახეები

ზემოთ მოყვანილ პარაგრაფებში განხილულმა საკითხებმა გამოკვეთა გარემოს კომპონენტებზე გავლენის მასშტაბები, რომელიც მოცემულია ცხრილში 3.

ცხრილი 3.

№	გარემოს კომპონენტები	გავლენის მასშტაბები
1	გარემოს ელემენტებზე ზემოქმედება	
	ატმოსფერული ჰაერი	უმნიშვნელოვანი ზემოქმედება
	ხმაურის გავლენა	უმნიშვნელო უარყოფითი
	ფლორა და ფაუნა	ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
	ნიადაგი	მოსალოდნელია უმნიშვნელო ზემოქმედება
	გრუნტის წყლები	მოსალოდნელია უმნიშვნელო ზემოქმედება
	ბუნებრივი ლანდშაფტები	ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
	ზედაპირული წყლები	მნიშვნელოვანი ზემოქმედება
	დაცული ტერიტორიები	ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
	ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე	ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
2	სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე ზემოქმედება	
	ადამიანების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი გავლენა
	ადამიანების დასაქმება	მიშვნელოვანი, დადებითი
	ეკონომიკური მდგომარეობა	მნიშვნელოვანი, დადებითი